

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/334/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118208077
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7118208077.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobkyne : U. Y. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX F., Y. S. X., V. N. X. C., M., zast. JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Škultétyho 3, proti žalovaným: 1. U. L. X., nar. XX.X.XXXX, bytom X. M., U. XX, zast. Mgr. Tomášom Bašticom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Grösslingova 56, 2. C. L. M., nar. X.XX.XXXX, bytom XXXX I. R., S. X. V. X. C. X, M., 3. K. U., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX P. XX, XXXX G., O., o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 24. októbra 2018 sp. zn. 12C/22/2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) uznesením zo dňa 24. októbra 2018 č.k. 12C/22/2018-148 zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia zákazu žalovanej v 1. rade až do právoplatného skončenia konania vo veci samej nakladať s nehnuteľnosťami v katastrálnom území Barca, zapísanými na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, v katastrálnom území Jazero, zapísanými na LV č. XXXX, v katastrálnom území M.D.-V., zapísanými na LV č. XXX R. XXXX, v katastrálnom území X., zapísanými na LV č. XXXX R. XXXX a v katastrálnom území M. - Z., zapísanými na LV č. XXXXX R. XXXXX, najmä, aby zakázal žalovanej v 1. rade previesť ich darovacou, kúpnu alebo inou zmluvou na tretie osoby a zaťažovať ich záložným právom, vecnými bremenami alebo inými právnymi povinnosťami. Ide pritom o nehnuteľnosti, ktorých sa týka konanie vo veci samej a ktoré žiada žalobkyňa určiť, že patria do dedičstva po nebohom Y. M., zomrelom XX.X.XXXX, naposledy bytom U. XX, M..

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa odôvodnila tým, že na jej žiadosť podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám jej Slovenský pozemkový fond doručil zmluvy, ktorými bezodplatne previedol do vlastníctva žalovanej v 1. rade a M. M. ten nehnuteľný majetok, ktorý mal byť predmetom dedičstva po nebohom Y. M., zomrelom XX.XX.XXXX.

3. Ako listinné dôkazy žalobkyňa do spisu predložila zmluvy o bezodplatných prevodoch nehnuteľností, uzatvorené medzi Slovenským pozemkovým fondom ako prevodcom, žalovanou v 1. rade a M. M. ako nadobúdateľkami, na základe ktorých Slovenský pozemkový fond previedol do vlastníctva žalovanej v 1. rade a M. M. nehnuteľný majetok, resp. finančné náhrady, ktoré mali byť predmetom dedičstva po nebohom Y. M..

4. S poukazom na ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. c/, § 326 ods. 1 a § 328 ods. 1 CSP súd návrh zamietol s odôvodnením, že žalobkyňa neosvedčila ohrozenie svojho nároku, keď nepredložila žiaden dôkaz, ktorým by preukazovala, že žalovaná v 1. rade chce akýmkoľvek spôsobom nakladať s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom konania vo veci samej.

5. Vzhľadom k tomu, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný v rámci konania o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, súd nerozhodoval o trovách tohto neodkladného opatrenia napadnutým uznesením s tým, že o nich rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

6. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/,d/,f/,g/ a h/ CSP a navrhla napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie. V dôvodoch odvolania uviedla, že je poškodzovaná na svojich dedičských právach, a preto požiadala súd, aby jej vlastníckym právam poskytol účinnú právnu ochranu. Tejto sa nemôže domôcť od úmrtia svojho otca dňa 23. januára 1993, a to napriek tomu, že má postavenie neopomenuteľnej, zákonnej a aj závetnej dedičky po ňom. Dedičské podiely na nehnuteľnostiach, ktoré popísala v návrhu, sa nestali predmetom dedičského konania, a preto nenadobudla dedičstvo, ktoré jej podľa zákona, aj závetu prislúchalo. Dôkazom o porušení jej dedičských práv sú aj zmluvy o bezodplatných prevodoch nehnuteľného majetku a o finančných náhradách od Slovenského pozemkového fondu len do vlastníctva žalovanej v 1. rade, prípadne do vlastníctva jej matky, pričom majetok mal patriť dedičom po Y. M.. Zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyni prinesie nenahraditeľné ujmy a nezvratný stav, pretože žalovaná v 1. rade môže kedykoľvek naložiť s nehnuteľnosťami spôsobom, ktorý neprímerane sťažuje jej postavenie pri uplatňovaní jej práv v konaní pred súdom. Môže kedykoľvek sporné nehnuteľnosti previesť na tretie osoby. Tým by sa sťažilo postavenie žalobkyne, ktorá by musela meniť žalobný návrh a nastali by prieťahy v súdnom konaní. Už samotná hrozba zmeny majiteľov nehnuteľností by mimoriadne sťažila postavenie žalobkyne aj ako dedičky, aj v prípade úspechu v konaní vo veci samej.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom ustanovením § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

8. Uznesenie je vo výroku vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, lebo žalobkyňa neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ani obavu, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa ust. § 325 od. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. c/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

13. Podľa ust. § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že účelom neodkladných opatrení nariadených počas konania je potreba neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo preukázanie obavy z možného ohrozenia budúcej exekúcie.

16. Predpokladom nariadenia neodkladných opatrení po začatí konania je: 1. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t.j. osvedčenie nebezpečenstva

bezprostredne hrozacej ujmy, 3. preukázanie vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej (splnenie tejto podmienky sa vyžaduje iba u neodkladných opatrení nariadených počas konania - poznámka odvolacieho súdu).

17. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne. Je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení nariadených počas konania vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej, ale pre jeho nariadenie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu ohrozené. Pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku neodkladného opatrenia sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a či zásah do práv dotknutej strany sporu je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov; t.j. či ide o zásah primeraný.

18. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto (dočasné) opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012). Podľa právnej teórie (Števček, M. a kolektív Civilné právo procesné, Eurokódex s.r.o., Bratislava 2010, strana 309) osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné (viď Ústavný súd SR I. ÚS 102/2005, III. ÚS 298/2008, atď.).

19. Pred nariadením neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. c/ CSP sa vychádza z jeho vymedzenia uvedeného v návrhu a súd skúma, či je dostatočne odôvodnený a ďalej skutkové okolnosti, vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia.

20. Zákaz nakladania s vecami alebo právami uloží súd takým spôsobom, aby nenarušil činnosť strany sporu, ktorá je nevyhnutná pre plnenie jej povinností voči tretím osobám, alebo aby ju neobmedzoval v ekonomickej činnosti.

21. Nenakladanie s vecami a právami (zákaz dispozície s nimi) je zásahom do vlastníckeho práva, ako aj do iných ústavou zaručených práv. Podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy SR nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere. Toto ústavou zaručené právo treba rešpektovať aj pri nariadení neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. c/ CSP. Z toho dôvodu je treba pred nariadením neodkladného opatrenia venovať pozornosť tomu, či uložením zákazu dispozície nedochádza k zásahu do vlastníckeho práva nad nevyhnutnú mieru.

22. V prejednávanej spore z obsahu spisu je zrejmé, že nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože žalobkyňa neosvedčila skutočnosť, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy, a teda, že bez neodkladnej úpravy pomerov bude jej právo ohrozené a neosvedčila ani obavu, že prípadná budúca exekúcia bude ohrozená.

23. Žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedla žiadne skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Poukázala iba na získanie informácií od Slovenského pozemkového fondu o zmluvách, ktorými bezodplatne previedol do vlastníctva žalovanej v 1. rade a M. M. nehnuteľný majetok, ktorý mal podľa žalobkyne byť predmetom dedičstva a tieto zmluvy aj predložila, avšak týmito zmluvami neosvedčila žiadne konanie žalovanej v 1. rade, smerujúce k nakladaniu s nehnuteľnosťami spôsobom popísaným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Následne aj v odvolaní poukazuje iba na možnosť žalovanej v 1. rade kedykoľvek nakladať s nehnuteľnosťami, vrátane ich prevodu na tretie osoby, čo má sťažiť postavenie žalobkyne pri uplatňovaní jej práv v konaní pred súdom. Tvrdenú hrozbu možnej zmeny vlastníkov nehnuteľností však žiadnym spôsobom neosvedčila.

24. Žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani počas odvolacieho konania teda nepredložila a ani neoznačila žiadne relevantné dôkazy svedčiace o tom, že žalovaná v 1.

rade vykonáva akékoľvek právne alebo faktické úkony, smerujúce k nakladaniu s predmetnými nehnuteľnosťami, prípadne nakladá s týmito nehnuteľnosťami spôsobom vymedzeným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a teda neosvedčila ani nepreukázala úmysel žalovanej v 1. rade nakladat' s predmetnými nehnuteľnosťami spôsobom, ktorý by sťažil postavenie žalobkyne pri uplatňovaní jej práv v konaní pred súdom alebo ktorý by ohrozil prípadnú budúcu exekúciu vo veci samej.

25. Tvrdenia žalobkyne o tom, že žalovaná v 1. rade môže kedykoľvek nakladat' s nehnuteľnosťami a môže ich previesť na tretie osoby, sú všeobecného charakteru a nesvedčia o ničom inom, ako o abstraktnej možnosti žalovanej v 1. rade nakladat' s nehnuteľnosťami v jej vlastníctve bez preukázania reálnej bezprostrednej hrozby takéhoto konania žalovanej v 1. rade.

26. Žalobkyňa teda neosvedčila žiadne konanie žalovanej v 1. rade, smerujúce k nakladaniu s nehnuteľnosťami spôsobom vymedzeným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, prípadne iným spôsobom, ktorý by ohrozil budúcu exekúciu a ani odvolací súd zo spisu takéto konanie žalovanej v 1. rade nezistil.

27. Zákonným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je pritom osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy a túto nemožno vyvodit' iba z abstraktnej možnosti žalovanej v 1. rade nakladat' s nehnuteľnosťami v jej vlastníctve, resp. spoluvlastníctve.

28. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

29. O trovách tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa bude konanie končiť (§ 262 ods. 1 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).